

CMD Toetsplan 2018 – 2019

Index

Inleiding	2
1 Inrichting onderwijs en toetsing	2
1.1 Visie opleiding tot het beroep	2
1.1.1 CMD opleidings- en beroepsprofiel	3
1.2 Visie op leren en onderwijs	3
1.3 Visie op toetsing	4
1.3.1 Opbouw toetsing per onderwijsfase	4
1.3.2 Werkwijze toetsing	5
1.4 Toetsvormen.....	5
1.4.1 Toetsvormen afstudeerproject	6
1.5 Informatievoorziening.....	6
2 Toetsontwikkeling en -uitvoering	8
2.1 Toetsontwikkeling (stap 1-3 toetscyclus)	8
2.2 Toetsafname en -beoordeling (stap 4-5 toetscyclus).....	8
2.3 Register en communiceren (stap 6 toetscyclus)	9
3. Toetsbekwaamheid	10
3.1 Interne kwalificaties docenten	10
4 Kwaliteitsborging	10
4.1 Betrokken gremia	10
4.2 Externe validering	11

Inleiding

Een goed ontworpen en zorgvuldig afgenomen toets zorgt ervoor dat de kwaliteit van een student wordt gewaardeerd volgens de door de opleiding gestelde opvatting over inhoud, leren en lesgeven. De 'toets' heeft een directe relatie met de toets- en onderwijsvisie van de opleiding en het toetsprogramma (alle toetsen tezamen) is een belangrijke speler in het realiseren van de kwaliteit van het onderwijs in een opleiding. De brug tussen het door de instelling opgestelde toetsbeleid en het door de opleiding ingerichte toetsprogramma ligt in het **Toetsplan**. Dit CMD-Toetsplan is gebaseerd op het HvA-brede Toetsbeleid en wordt gedragen door alle partijen binnen de opleiding die een rol hebben met betrekking tot toetsing.

1 Inrichting onderwijs en toetsing

1.1 Visie opleiding tot het beroep

CMD Amsterdam leidt op tot ontwerpers die interactieve producten en diensten en ontwerpen waar de mens en haar context centraal staan. Het opleidings- en beroepsprofiel, dat wordt gevormd door Interaction Design, Visual Interface Design en Techniek (met name front-end development), is leidend. De student bewandelt een persoonlijke leerroute, waarbij keuzemogelijkheid gegeven wordt door een project met bijbehorende vakken te kiezen. Alle projecten hebben ondersteunende vakken. In deze vakken wordt doorgaans geleerd/geoefend wat in het project in praktijk gebracht wordt. Meer informatie over Digital Interactive Design en het onderwijsprogramma is terug te vinden in de *Visie op ontwerpen* van CMD-Amsterdam. (Zie documentatie: Visie op ontwerpen)

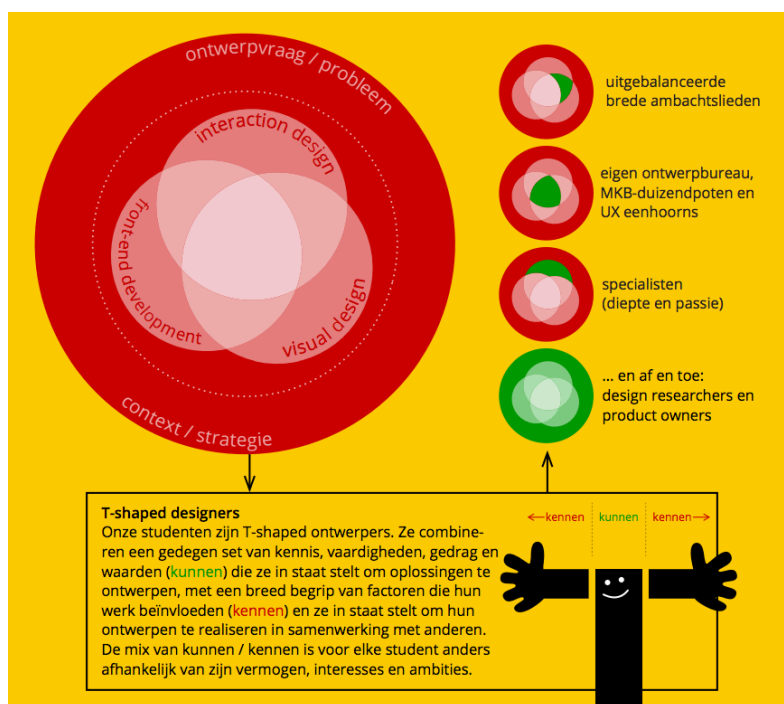

Fig. 1. T-shaped designers binnen CMD Amsterdam

1.1.1 CMD opleidings- en beroepsprofiel

Het opleidings- en beroepsprofiel bevat drie onderdelen:

- a. De negen CMD Amsterdam-competenties, met daarin geïntegreerd de criteria voor het bachelor eindniveau. Acht van de competenties van CMD Amsterdam zijn vastgesteld door het landelijk netwerk van CMD-opleidingen, INCMD, en vallen binnen het cluster 'Creative Technologies'. Deze zijn vastgesteld tot 2020. CMD Amsterdam heeft deze acht competenties overgenomen¹ en de INCMD-competentie "Begrijpen en onderzoeken" gesplitst in twee competenties: "Begrijpen en Kaderen" en "Onderzoeken". Op basis van de totale negen competenties is een set indicatoren ontwikkeld.²
- b. De Body of Knowledge & Skills.
- c. Het curriculum dat ingericht is vanuit de vakgebieden Interaction Design, Visual Interface Design en Techniek (met name front-end development).

De competenties zijn bij alle vakken en projecten gelijk. Verschillen zijn er in de concretisering (fases, projecten & vakken) en onderliggende criteria met betrekking tot de complexiteit (kennis, vaardigheden) en de zelfsturend vermogen (houding). Het verwerven van de competenties is gericht op de diverse contexten waarin studenten aan hun competentievergaring werken.

1.2 Visie op leren en onderwijs

De werkwijze van CMD Amsterdam is in overeenstemming met de uitgangspunten van competentiegericht leren & toetsen. Bij CMD wordt gewerkt en beoordeeld aan de hand van een iteratief ontwerpproces. CMD toetst voornamelijk processen en ontwerp-producten, onderwijst studenten in een studiegerichte omgeving. Hierdoor kent CMD weinig traditionele lessen.

CMD Amsterdam hanteert drie fasen in het curriculum:

- Funderen (3 semesters)
- Profileren (4 semesters)
- Afstuderen (1 semester)

In de fase Funderen doorlopen alle studenten dezelfde vakken. De fase Profileren biedt ruimte aan specialisatie en persoonlijke leerroute van de student. In de Afstudeerfase toont de student aan dat hij de eigen identiteit als digitaal interactief ontwerper heeft vormgegeven en dat hij de competenties in voldoende mate beheerst op het eindniveau. Vanaf het begin van de studie krijgen studenten een duidelijke verantwoordelijkheid voor hun eigen leerproces. De rol van docenten wordt in de loop van de studie steeds meer die van coach/begeleider.

---

¹ Nagenoeg omdat wij de twee componenten in de competentie 'Onderzoeken & Begrijpen' van elkaar splitsen, namelijk 'Begrijpen en kaderen' en 'Onderzoeken'.

² Zie voor de complete lijst bijlage 2 van de *Visie op ontwerpen* van CMD-Amsterdam.

1.3 Visie op toetsing

Toetsing moet voldoen aan algemene eisen zoals validiteit, betrouwbaarheid en transparantie. Beoordeling geschiedt altijd vanuit de CMD-competenties. CMD gaat uit van de gedachte dat het CMD-leerproces richting geeft aan de ontwikkeling van de student. Bij CMD ligt de nadruk op formatieve toetsing. Summatieve toetsing volgt logischerwijs uit de formatieve toetsing en vindt minimaal 1 keer plaats, aan het einde van een onderwijseenheid. Het geven van feedback en feedforward tijdens het leerproces van de student is ingebed in de cultuur van CMD. Zo weten CMD studenten op elk moment hoe zij ervoor staan en waar ze zich bevinden in hun competentieontwikkeling.

1.3.1 Opbouw toetsing per onderwijsfase

In de fase *Funderen* doorlopen alle studenten hetzelfde programma en maken studenten dezelfde toetsen. Aan het einde van de fase *Funderen* wordt een formatief eindgesprek afgenomen. Dit formatieve beoordelingsmoment stelt de student in de gelegenheid zich als ontwerper, binnen diens profiel, te presenteren als CMD-ontwerper en hierop met vakdocenten te reflecteren.

In de fase *Profileren* geeft de student zelf vorm aan het studietraject, door keuzemogelijkheid tussen projecten en vakken aan te bieden. De toetsing op CMD-competenties blijft constant, toegespitst op criteria geldend voor verschillende projecten & vakken in het curriculum. Het toetsen van processen en producten wordt gerealiseerd door studenten zowel individueel als in groepsverband aan modules te laten werken. Deze modules hebben een opbouwende complexiteit gedurende de fase *Profileren*. De fase *Profileren* kent twee stages: 1. Tweedejaarsstage en 2. Lange Stage. De lange stage toetst de competentie 'multidisciplinair samenwerken' op eindniveau; de student moet deze competentie op eindniveau aantonen in de lange stage. De overige competenties worden op eindniveau getoetst tijdens het afstudeerproject.

De fase *Afstuderen*. De overige 8 competenties worden op eindniveau getoetst in het afstudeerproject (1 semester). De complexiteit van het afstudeerproject wordt gemeten door de niveaumeter van Coppoolse en VroegindeWeij (2010), waarin de complexiteit van een ontwerptraject wordt afgezet tegen het zelfsturend vermogen (mate van zelfsturing) van de student. (Zie documentatie: *Niveaubepaling competentiemodel*)

Complexiteit ↑	Complex	Profileren	Afstuderen	Excelleren	Excelleren
	Enigszins complex	Profileren	Profileren	Afstuderen	Excelleren
	Licht complex	Funderen	Profileren	Profileren	Afstuderen
	Eenvoudig	Funderen	Funderen	Profileren	Profileren
		Reproductief	(Re)Productief	Productief	Creatief
		<i>Zelfsturend Vermogen →</i>			

Figuur 2: Algemene niveaumatrix voor CMD, gebaseerd op Coppoolse en VroegindeWeij (2010)

Het afstudeerproject kent wekelijkse formatieve feedback en tijdens het afstudeerproces zijn er verschillende checks voordat de student opgaat voor zijn eindpresentatie. De groenlicht presentatie, zes weken voorafgaand aan de afstudeerpresentatie, is een officieel beoordelingsmoment, met een beoordelingsformulier, waar wordt bepaald of een student op mag gaan voor het afstuderen. De groenlicht presentatie wordt afgenomen door de eerste lezer en tweede lezer. (Zie documentatie: Afstuderen)

1.3.2 Werkwijze toetsing

Iedere CMD student verwerft de competenties en geeft vorm aan de eigen identiteit als ontwerper. Het gaat om eigen visie, inbreng en ontwikkeling. De toetsen zijn geen invuloefeningen, het gaat nooit om reproduceren alleen. Daarbij is de BokSA toepassen alleen (volgens taxonomie van Bloom) onvoldoende en zal de student ook moeten creëren en analyseren, als ook kunnen evalueren op bachelorniveau. Feedforward en feedback zijn daarom cruciaal.

Studenten moeten bij ieder product op alle competenties voldoende scores. Er is geen systeem van afvinken en optellen/afrekken van puntenaantallen. Er wordt holistisch beoordeeld.

Bij de afstudeerfase wordt het werk beoordeeld door twee examinatoren. Er is sprake van interbeoordelaarsbetrouwbaarheid. Deze wordt vergroot door kalibratiesessies, welke minstens twee keer per semester worden georganiseerd voor de afstudeerbegeleiders.

1.4 Toetsvormen

“Een voorbeeld van het toetsen van het kennisniveau in de fase Fundament is de Weekly Geek/Nerd: het wekelijks lezen van artikelen en het formatief toetsen door een discussie over het betreffende onderwerp.” – CMD Amsterdam

In het Fundament zijn een aantal tentamens en toetsen verwerkt die de kennis van de Body of Knowledge toetsen. Dit zijn de enige 'klassieke' tentamens die CMD kent. Verreweg de meeste toetsen bij CMD vinden plaats in de vorm van een productassessment. Meestal bestaat dit product uit een 'minimal viable product' (MVP) of een werkend prototype, een ontwerpdocument en design rationale. Het ontwerpproces dat studenten doorlopen wordt veelal getoetst middels een productbiografie. Interpersoonlijke competenties worden getoetst door gespreksvoering binnen projectteams en de inzet van projectcoaches. Daarnaast zijn in het derde semester twee projecten specifiek gericht op de competentie 'multidisciplinair samenwerken' of de competentie 'initiëren, organiseren en regisseren'. Deze worden in elk project getoetst en verwerkt in het eindcijfer van de student.

De toetsvormen die bij CMD worden gehanteerd zijn onder te brengen in 3 categorieën:

Schriftelijke toetsen
Product assessments
Competentie assessments

De vakken en projecten hanteren grotendeels dezelfde vormen op hetzelfde moment, met enkele uitzonderingen. De toetsvormen sluiten aan bij de leerdoelen van de desbetreffende onderwijseenheid.

1.4.1 Toetsvormen afstudeerproject

Tijdens het afstudeerproject wordt de afstudeerder wekelijks begeleid door de eerste lezer. Elke eerste lezer heeft 4 afstudeerders en elke eerste lezer is gekoppeld aan een tweede lezer, die ook 4 afstudeerders begeleidt. Gedurende het afstudeerproject zijn een aantal gezamenlijke feedbacksessies, waarin afstudeerders hun werk presenteren aan zowel de eerste, de tweede lezer en alle studenten van eerste en tweede lezer.

De eindbeoordeling wordt gedaan door de eerste en door een onafhankelijke examinator: de derde lezer. Deze derde lezer beoordeelt het eindwerkstuk en bespreekt de beoordeling met de eerste lezer voorafgaand aan de eindpresentatie. (Zie documentatie afstuderen)
Het afstudeerproject wordt opgeleverd in de vorm van een productbiografie met een design rationale, digital interactief product (MVP/prototype), reflectie en eindpresentatie. Op basis van deze middelen en een afstudeerpresentatie wordt het werk beoordeeld door twee examinatoren, de eerste lezer en de derde lezer.

Voor een overzicht van alle (deel)tentamens verwijzen we naar de [studiegids](#).

1.5 Informatievoorziening

Voor elk vak of project staat in de studiegidstekst beschreven hoe er getoetst wordt. Op elke vakpagina van de digitale leeromgeving (Moodle) wordt een link gezet naar de studiegidstekst van dat vak of project. Toetsvormen, toetscriteria (steeds vaker ook rubrics)

en het beoordelingsformulier zijn altijd van tevoren te vinden in de studiegids en in de semesterhandleidingen op de digitale leeromgeving.

De startende studenten krijgen in de introductieweek informatie over het reilen en zeilen op CMD, en ook over toetsing en beoordeling. Voor de eerstejaarsstudenten maakt de opleiding een semester manual waarin een overzicht wordt gegeven van alle vakken, inclusief de manier van beoordelen, die zij in een blok volgen. Alle beoordelingsmomenten worden in een digitale jaarkalender bijgehouden waarvan de link op de digitale leeromgeving staat. Hierin staan alle beoordelingsmomenten naast elkaar.

Bij aanvang van de studie worden de studenten op al deze informatiekkanalen gewezen. In de eerste les van een vak of project wordt de toetsvorm van het desbetreffende vak of project mondeling gecommuniceerd door de vakdocent.

Open Dagen

Open dagen laten zien hoe er bij CMD getoetst wordt. Tijdens de studiekeuze check krijgen aankomende studenten al een voorproefje. Ze maken dan een opdracht die in lijn ligt met wat er in de studie gevraagd wordt.

2 Toetsontwikkeling en -uitvoering

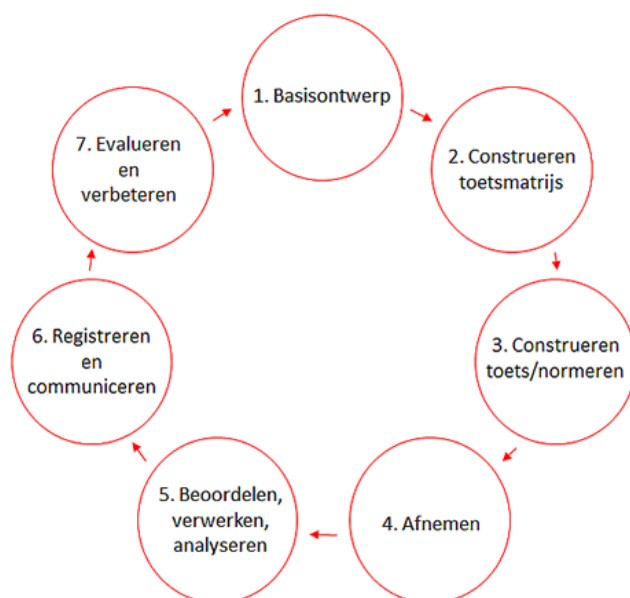

Fig 2: toetscyclus met bijbehorende producten

Bij CMD worden slechts enkele 'klassieke' tentamens afgenomen. In een aantal gevallen wordt alleen een tentamen afgenomen als de student toont dat hij de materie niet beheerst (na het maken van wekelijkse of tweewekelijkse formatieve toetsen) Een voorbeeld is het propedeuse-vak User Centered Design en het tweedejaarsvak Front-End Development.

In de fase *Funderen* worden enige tentamens afgenomen, waarbij de kennisbasis, HBO-werk & denkniveau worden getoetst vanuit het betreffende

vak. Het opstellen en afnemen van deze tentamens volgt het tentamenprotocol en de vragen bestaan met name uit MC en open vragen. De tentamens worden in grote groepen op een externe locatie afgenomen.

Bij alle overige toetsen (producten), tot en met het afstudeerwerk, zijn de competenties van CMD Amsterdam leidend. Deze worden in de beoordelingsformulieren meegenomen, gekoppeld aan de onderwijsfase en bijbehorend niveau.

2.1 Toetsontwikkeling (stap 1-3 toetscyclus)

Stappen 1, 2 (toetsmatrijzen worden nauwelijks gemaakt omdat er holistisch beoordeeld wordt) en 3 liggen in principe bij de project- en vakcoördinatoren in samenspraak met de docent-examinatoren die lesgeven in de module. De toetsen, semesterhandleidingen en beoordelingsformulieren kunnen vooraf met de toetscommissie besproken worden, die indien nodig samen met de coördinator/examinator/docent verbeteringen aanbrengt.

2.2 Toetsafname en -beoordeling (stap 4-5 toetscyclus)

De afname en –beoordeling liggen bij door de examencommissie aangewezen examinatoren/assessoren. De examinatoren/docenten worden door de vakcoördinator geïnstrueerd hoe de toetsing in zijn werk gaat.

In de vakken vindt de beoordeling vaak plaats door de betreffende vakdocent, met een vier ogen principe als er twijfels of klachten zijn over de beoordeling. In de projecten worden de producten ingeleverd en/of gepresenteerd door de student(en) en beoordeeld door de betreffende examinatoren.

Vaak vinden meerdere formatieve feedback momenten plaats voor de oplevering. Studenten ontvangen hun beoordeling en feedback in geschreven tekst, vaak voorafgegaan of gevolgd door mondelinge feedback. De examinerator communiceert met de studenten wanneer er een inzage moment is voor feedback. De inzagemomenten zijn ingeroosterd en vooraf bekend.

2.3 Register en communiceren (stap 6 toetscyclus)

De examinerator/docent geeft aan de vakcoördinator de resultaten door. De docent-examinerator voert binnen de gestelde termijn de cijfers in in SIS en de vakcoördinator boekt ze (binnen de vastgestelde termijn van drie weken) door (OER). In het geval van ZZP-ers worden de resultaten in SIS ingevoerd door de examinerator.

De vakevaluatie, beoordelingsformulieren, cijfers, slagingspercentages en werkstukken worden door de vakcoördinator op de digitale leeromgeving (Moodle) geplaatst in een afgeschermd toetsmap op de vakpagina. De werkstukken en verslagen worden ingeleverd door de studenten op de digitale leeromgeving (Moodle). Indien de toetsvormen niet digitaal zijn, verzamelt de examinerator de stukken in dozen voor in het archief. Toetsen worden bewaard conform HvA beleid. Digitale producten van afstuderen worden bij CMD gearchiveerd.

2.4 Evaluatie (stap 7 toetscyclus)

Voorafgaand aan de toetsen worden kalibratiesessies gehouden bij de afstudeerstage, het afstudeerproject en in kleinere vorm bij de overige projecten.

Achteraf vindt de evaluatie plaats via:

- steekproeven van de toets- en examencommissie
- vakevaluaties (interviews met studenten door onafhankelijke interviewers)
- blokenquetes onder studenten, afgenomen door studieloopbaancoaches (jaar 1) en de projectcoaches (jaar 2 & 3)
- gespreksvoering met vakcoördinatoren tijdens de laatste lessen.

De vakcoördinator evalueert het vak met de examineratoren/docenten die het vak hebben gegeven. De blokenquêtes en per klas opgedane mondeling evaluaties worden gebruikt voor de evaluatie van het vak of project. Dit wordt verwerkt voor vastgestelde verbetermaatregelen voor een volgende toetscyclus en/of voor de langere termijn. Van alle onderwijsmodules, worden resultaten die tot sterke veranderingen leiden, bekendgemaakt aan de toetscommissie en na verwerking van de gegevens besproken in de examencommissie die terug rapporteert aan het managementteam. De toetscommissie bespreekt de uitkomsten met de betrokken vakcoördinatoren en vakdocenten.

3. Toetsbekwaamheid

De toetsbekwaamheid van examinatoren wordt op verschillende manieren bevorderd:

- Nieuw aangestelde docenten zonder Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid (BDB) volgen de cursus “Didactische introductie voor nieuwe docenten” via de HvA Academie.
- In dienst zijnde docenten ronden de BKE-scholingen af en voor een kleinere groep examinatoren, o.a. leden van toets- en examencommissie volgen de SKE-scholing.
- Bij de samenstelling van de docententeams wordt de samenwerking van ervaren en minder ervaren docenten als uitgangspunt genomen.
- In het afstudeerjaar zijn regelmatig kalibratiesessies om de toetsbekwaamheid van het collectief van docenten te borgen.

3.1 Interne kwalificaties docenten

De examencommissie benoemt alle examinatoren van CMD Amsterdam en eist:

- actuele kennis van het beroepenveld
- inzicht in CMD-werkzaamheden op hbo-niveau
- cursus ontwerpgericht denken en doen
- coaching voor iedereen
- mastercursus voor professionals zonder master.

De examencommissie benoemt alle afstudeerexaminatoren van CMD Amsterdam en eist:

- Master
- relevante werkervaring
- binnen een duo van eerste en tweede lezer, en van eerste en derde lezer, wordt geëist dat er ervaring is als hbo-afstudeerbegeleider.

4 Kwaliteitsborging

Kwaliteitsborging wordt gedaan via continue gesprekken om elkaar scherp te houden met betrekking tot toetsen en beoordelen. Er vindt voortdurend afstemming op vele niveaus plaats: overleg tussen examinatoren, overleg binnen de afdelingen, check door en overleg met de toetscommissie, de examencommissie, de opleidingscommissie, overleg toetscommissie/examencommissie/MT en de steekproef van de examencommissie samen met de toetscommissie. Daarnaast wordt twee keer per jaar een overleg georganiseerd waarin de betrokken partijen gezamenlijk terugkoppelen.

In de borgingsagenda van de examencommissie zijn kwaliteitsbewaking en toetsprocedures verder uitgewerkt.

4.1 Betrokken gremia

- *Studenten*: leggen de toetsen af en spelen een directe en indirecte rol in het evaluatieproces.

- *Management Team*: het MT is leidend, stelt de visie op toetsing en dit toetsplan vast en bewaakt overkoepelend de uitvoering.
- *Jaarcoördinatoren en propedeusecoördinatoren*: zij bewaken de goede gang van zaken ten aanzien van toetsing binnen hun teams en stemmen af in het coördinatorenoverleg.
- *Afstudeercoördinator*: zorgt dat de hele procedure rondom afstuderen soepel en correct verloopt.
- *Toetscommissie*: de toetscommissie ondersteunt docenten bij het maken van toetsen en beoordelingsformats. De toetscommissieleden voeren taken uit die door de examencommissie zijn uitbesteed.
- *Examencommissie*: de examencommissie stuurt de toetscommissie aan en bewaakt het eindniveau (zowel vooraf als achteraf). De examencommissie heeft op CMD een sturende maar ook adviserende rol. Ook werkt de toetscommissie voor het MT, onder andere door het opstellen van het toetsplan.
- De jaarlijkse steekproef van de examencommissie wordt uitgevoerd samen met de toetscommissie, het MT en de afstudeercoördinatoren. Het advies dat eruit voortkomt blijft dat van de examencommissie. Doordat iedereen meedoet en met eigen ogen ziet waar het advies vandaan komt, is dat geen verrassing en wordt dit bijzonder serieus genomen.
- *Opleidingscommissie*: de opleidingscommissie bewaakt de uitvoering van de OER en geeft instemming of advies op een aantal onderdelen van die OER. De opleidingscommissie is nauw betrokken bij de evaluatiecycli.
- *Examinatoren*: de examinatoren maken de MC toetsen, stellen rubrics en beoordelingsformulieren op en beoordelen en voeren cijfers in. Ze stemmen met elkaar continue af en werken samen aan het opstellen van de toetsen.
- *OFP/Onderwijsbureau*: zorgt voor een goede organisatie op alle vlakken.

4.2 Externe validering

- Externe validering vindt op de volgende manieren plaats:
- *Onderwijsadviesraad (OAR)*: deze wordt gevormd door vertegenwoordigers uit het werkveld. De OAR vergadert 1 maal per jaar met het MT.
- *Externe beoordeling via feedback van stagebedrijven*: de stagebegeleider binnen het bedrijf heeft een adviserende rol in de beoordeling van de student tijdens de stage.
- Jaarlijks overleg met een andere cmd opleiding, lid van INCMD, over afstuderen en eindniveau. *Vreemde ogen dwingen* is een belangrijk beleidsuitgangspunt.
- Beoordelingsproces van afstudeerprojecten wordt vergeleken met andere CMD opleidingen.
- Extern lid examencommissie: binnen de verschillende examencommissies van FDMCI nemen leden roulerend voor een semester of studiejaar zitting in een van de andere commissies. Ondertussen blijven zij vanzelfsprekend lid van de eigen examencommissie.
- Internationale validering door samenwerking met partners uit buitenland, zoals KEA.
- Alumni betrekken vanuit een adviesrol ten aanzien van het onderwijs bij CMD.

Bijlage Woordenlijst

Beoordelingscriteria worden afgeleid van de leerdoelen van het vak/ project en bevatten de kritische elementen ervan. De beoordelingscriteria zijn uitgewerkt naar een beoordelingsschaal (bijv. rubric).

Beoordelingsformulier is een beoordelingsinstrument

Beoordelingsinstrument bevat de beoordelingsaspecten uitgewerkt naar beoordelingscriteria. Het gewicht van elke criterium is hierin duidelijk

Onderwijsheden zijn de vakken of projecten

Toetsmatrijs een hulpmiddel om te borgen dat de toets (tentamen) een afspiegeling is van het te behalen kennisniveau en van het onderlinge gewicht van de leerdoelen. Onderdelen in de toetsmatrijs zijn:

- a) doelstelling van het vak
- b) leerdoelen van het vak of project
- c) beoordelingscriteria waarop beoordeeld wordt
- d) toetsvorm(en) (en de weging ervan)
- e) toetsmoment(en)

Toetsmomenten moment/ datum waarop een summatieve toets is

Toetsplan document waarin de opleiding verwoordt hoe er in de opleiding wordt getoetst.

Het bevat:

- de verantwoording van de toetsing in relatie tot de beoogde leerresultaten
- de toetsvormen die worden toegepast
- de beschrijving van wie wat doet en
- hoe de kwaliteitszorg rondom toetsing is ingericht

Toetsprogramma overzicht van alle summatieve toetsmomenten van de onderwijsheden van alle jaren. De toetsvormen worden hierin aangegeven

Toetsvormen soort toets.